

**УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ”ЗЕМЕДЕЛИЕ”
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ: (П)
(Д-Р ГЕОРГИ ТАХОВ)**

(Дата на утвърждаване: 08.05.2024 г.)

УКАЗАНИЯ

**за прилагане на схема на държавна помощ
„Помощ за реализиране на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към
птиците” през 2024 година**

1. Правно основание

- 1.1. Част 2, глава 1, Раздел 1.1.5. (Помощ за задължения за хуманно отношение към животните), точки 223, 224, 228 „а“, „б“, 229, 230, 232, 235 и 236 от Насоки за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони – (Насоките от 2023);
- 1.2. Чл. 12, ал. 1, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители;
- 1.3. Чл. 137 от Закон за ветеринарномедицинската дейност;
- 1.4. Наредба № 25 от 14 декември 2005 г. за минималните изисквания за хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки (обн., ДВ, бр.102 от 22 Декември 2009 г.);
- 1.5. Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (Приложение № 7, „Изисквания към параметрите на жизнената среда при отглеждане на подрастващи и родители от кокоши вид“ към чл. 14, ал. 1, т. 2); Приложение № 8 „Оптимални параметри за гъстота на отглеждане“ към чл. 14, ал. 1, т. 4 и Приложение № 9 „Изисквания за гъстота при отглеждане на патици“ към чл. 14, ал. 1, т. 5) (изм. и доп. ДВ. бр.56 от 30 Юни 2023 г.);
- 1.6. Наредба № 26 от 5 август 2008 г. за определяне на минимални изисквания за хуманно отношение при отглеждането на бройлери (обн., ДВ, бр. 72 от 15.08.2008 г.)
- 1.7. Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския Парламент и на Съвета от 9 март 2016 година за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазване на животните;
- 1.8. Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския Парламент и на Съвета от 15 март 2017 година относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазване на животните и хуманно отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита.
- 1.9. Регламент (ЕО) №1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 година относно защита на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции
- 1.10. Решение на Управителния съвет (УС) на ДФ „Земеделие“, Протокол № 226/02.04.2024 г.

2. Цел на помощта

Подкрепа на земеделски стопани за реализиране на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към животните в сектор „Птицевъдство“ (кокошки – носачки, родители, бройлери, пуйки, гъски, патици).

3. Предоставяне на помощта

Помощта се предоставя годишно за покриване на допълнителни разходи или пропуснати доходи, свързани с изпълнение на доброволни ангажименти, поети за най-малко 5 последователни години. Помощта обхваща само онези ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти съгласно дял III, глава I, раздел 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115, и други приложими задължителни изисквания, установени от националното законодателство и законодателството на Съюза.

4. Ползватели на помощта

Помощта се предоставя на земеделски стопани – птицевъди, които се ангажират да прилагат една или повече от мерките, посочени в т. 8 от настоящите указания за период от най-малко 5 последователни години и отговарят на следните условия:

- ❖ Да са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;
- ❖ Да са микро-, малки и средни предприятия¹ или големи предприятия, ангажирани в първичното производство на селскостопанска продукция;
- ❖ Да не са предприятия в затруднение по смисъла на Насоките на Комисията за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение за периода 2023-2029²;
- ❖ Да нямат изискуеми и ликвидни задължения към ДФ „Земеделие“;
- ❖ Стопанисваните от тях животновъдни обекти да:
  - са регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
  - отговарят на изискванията на от Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.
- ❖ Броят на отглежданите, допустими за подпомагане птици да не надвишава еднократния капацитет на обекта.
- ❖ Земеделски стопани птицевъди получават авансово плащане при отглеждане на птици когато 50 % от приходите им за предходните две финансови години са от реализирани продажби от птицевъдство, отговарящи на КИД. За всички останали, плащане се извършва през следващата година, след представяне отчетните документи за брой отгледани птици и за изпълнени ангажименти по мерките, за които са подали заявление.
- ❖ Средствата се предоставят само за един оборот годишно, при доказана реализация на минимум три оборота за бройлери и два при патици за година, като за целта представя фактури и документ за извършено плащане. При недоказване на реализация помощта, в т.ч. авансовото плащане става изискуема.
- ❖ При наличие на форсмажор, в 15 дневен срок след унищожаване на животните, бенефициерът информира ДФЗ, като всеки отделен казус се разглежда индивидуално.

5. Дата на привеждане в действие:

Дата на въвеждане на схемата и продължителност на прилагане – помощта се прилага след постановяване на положително решение на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи.

¹ Категорията МСП обхваща микро-, малки и средни предприятия, които изпълняват критериите, посочени в чл. 2 от Приложение I към РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/2472 НА КОМИСИЯТА. Микро, малки и средни предприятия обхваща предприятията, в които работят по-малко от 250 души, чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чийто годишно балансово число не надхвърля 43 млн. евро.” Голямо предприятие означава предприятие, което не изпълнява критериите, определени в чл. 2 от Приложение I към РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/2472 НА КОМИСИЯТА.

² „предприятие в затруднено положение“ е предприятие, което отговаря на критериите, определени в раздел 2.2 от Насоките на Комисията за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нови предприятия в затруднено положение:

(а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от записания акционерен капитал е изразходван поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на тази разпоредба „дружество с ограничена отговорност“ се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (31), а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е приложимо, премии от акции;

(б) в случай на дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от капитала му, посочен в баланса на дружеството, е изразходван поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба „дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството“ се отнася по-специално до видовете дружества, упоменати в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;

(в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложено на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

(г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;

(д) в случай на предприятие, което не е МСП и през последните две години:

i) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; както и

ii) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0.

Период на приложение на помощта - до **31.12.2029 г.**

Настоящата схема за държавна помощ с номер SA.109688 (2023/N) е изменение на предходната схема за държавна помощ с номер SA.47026 (2016/N), изменена с номер SA.53443 (2019/N), изменена с номер SA.104589 (2022/N), която е със срок на прилагане до 31.12.2024 г.

6. Максимален интензитет на помощта:

Съгласно т. 235 от Част 2, глава 1, Раздел 1.1.5 помощта не трябва да надвишава 100% от допустимите разходи. По видове животни помощта е както следва:

- ❖ **Кокошки – носачки (мин. от 18-та макс. до 90-та седмица) – 200,89 лева на животинска единица;**
- ❖ **Родители (мин. от 18 макс. до 70-та седмица) – 414,33 лева на животинска единица;**
- ❖ **Бройлери – 39,68 лева на животинска единица;**
- ❖ **Пуйки – 67,69 лева на животинска единица;**
- ❖ **Гъски - 67,69 лева на животинска единица;**
- ❖ **Патици (миолари и/или пекински до 84 дни) - 60,67 лева на животинска единица**

7. Бюджет на помощта.

7.1. Размерът на помощта за всяка година се определя с решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие”.

7.2. Размерът на помощта за 2024 г. е **42 000 000 лв.**

7.3. През 2024 г. се изплаща помощта и на земеделски стопани-птицевъди, не са получили авансово плащане през 2023 г. и изпълняващи мерките по подадените заявления от 2023 г. Средствата за изплащане са за сметка на финансовия ресурс по т. 7.2. от настоящите указания.

7.4. При първо кандидатстване по схемата за подпомагане (при ново участие), финансирането се изчислява за дните от датата на първото зареждане на птици (при спазване условието по т.6 за възраст за кокошки носачки и родители), но не по-рано от датата на издаване на Удостоверението по чл. 137 от ЗВД, при представен контролен лист по образец на БАБХ за проверка на животновъдни обекти за спазване правилата за хуманно отношение към животните.

С цел спазване на стимулиращия ефект по т.13.5. финансирането се изчислява за дните след подаване на заявлението (от датата, следваща датата на подаване на заявление), при спазване на посочените в настоящата т. 7.4. условия.

7.5. При включване на нов (допълнителен животновъден обект), финансирането се изчислява за дните от датата на първото зареждане на птици (при спазване условието по т.6. за възраст за кокошки носачки и родители), но не по-рано от датата на издаване на Удостоверението по чл. 137 от ЗВД, при представен контролен лист по образец на БАБХ за проверка на животновъдни обекти за спазване правилата за хуманно отношение към животните.

8. Приемливи разходи по мерки. В сектор птицевъдство се подпомагат мерки, които надхвърлят задължителните изисквания съгласно Директива 1999/74/ЕС от 19 юли 1999 година за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки-носачки и Директива 2007/43/ЕО от 27 юни 2007 за определяне на минимални права за защита на пилетата, за производство на месо, транспонирани в Наредба № 25 от 14 декември 2005 г. за минималните изисквания за хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки (изм. ДВ. бр.102 от 22 Декември 2009 г.) и Наредба № 26 от 5 август 2008 г. за определяне на минималните изисквания за хуманно отношение и защита при отглеждането на бройлери (изм. ДВ, бр. 72 от 15.08.2008 г.), както следва:

Мярка А. Използване на фуражи, съдържащи деоксиниваленол не повече от 2,5 мг/кг

Мярката е насочена към намаляване вредното въздействие на деоксиниваленола върху здравето, имунитета и общото състояние на домашните птици, като от всички животни,

които човек отглежда за храна, са едни от най-силно изложени на неговото влияние, поради зърнената си диета. Отчитайки този факт животновъдите полагат допълнителни грижи във връзка със съхранението на зърното, съхранението и производството на фуражи.

Ниво на деоксиниваленол не повече от 2,5 мг/кг фураж птицевъдите постигат чрез полагане на допълнителни грижи свързани с извършване на лабораторен контрол на произведените и закупени фуражи, както и чрез правилното съхранение на зърното и фуражите, използвани при изхранване.

Осъществяването на тези дейности е доброволно поет ангажимент от стопаните за гарантиране на здравето и благосъстоянието на птиците.

Контролът по мярката се извършва на база минимум четири лабораторни анализи на фуража (издадени на името на бенефициера и извършени през различни месеци в годината), за доказване на нивото на деоксиниваленол (не повече от 2,5 мг/кг). В зависимост от начина на съхранение на зърното и фуража земеделските стопани поддържат дневник за отбелязване на температурата в сградата (не по-ниска от 5°C); доказват закупени и поставени репелентни и инсектицидни приспособления за унищожаване на насекоми и на адсорбенти.

Мярка Б. Осигуряване на свободна подова площ не по-малка от 10% над задължителния стандарт

Изпълнението на тази мярка изисква броят на отглежданите птици да бъде по-малък от максимално допустимия в нормативната база, чрез което ще се осигури повече площ и по-благоприятни условия при отглеждането им.

Мярката се прилага при **родители**. За кандидатстване по мярката са допустими птицевъди, които поемат доброволен ангажимент да увеличат площта на родител с 10% над заложената площ (отделно за всяка сграда в обекта както и за общия капацитет по удостоверението за регистрация на животновъден обект на бенефициера) в Наредба № 44 за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (Приложение № 7 към чл. 14, ал. 1, т. 2, Приложение № 8 към чл. 14, ал. 1, т. 4 и Приложение № 9 към чл. 14, ал. 1, т. 5). Съгласно наредбата максимално допустимата гъстотата в помещенията е (стандартна площ), както следва:

- 7 броя родители от месодаен тип на кв. м. или 0,14 кв. м./птица;
- 9 броя родители от яйценосен тип на кв. м. или 0,11 кв. м./птица;
- 5 броя родители пуйки на кв. м. при отглеждане на скаргов под или 0,20 кв. м./птица;
- 2,2 броя родители пуйки на кв. м. при подово отглеждане или 0,45 кв. м./птица;
- 5 броя родители патици на кв. м. или 0,20 кв. м./птица;
- 2,5 броя родители гъски на кв. м. или 0,40 кв. м./птица.

Увеличаването на площта с 10% води до осигуряване на площ според вида, направлението на родителите и метода на отглеждане, както следва:

- за родители – кокоши вид от месодаен тип 0,16 кв. м./птица;
- за родители – кокоши вид от яйценосен тип 0,12 кв. м./птица;
- за родители пуйки - подово отглеждане 0,49 кв. м./птица;
- за родители пуйки - отглеждане на скаргов под 0,22 кв. м./птица;
- за родители патици 0,22 кв. м./птица;
- за родители гъски 0,44 кв. м./птица.

Изчисляването на допустимия брой птици се извършва по следния алгоритъм:

$$K \times \text{СП}/\text{м}^2 = \text{РП}/\text{м}^2 \text{ и}$$

$$\text{РП}/\text{м}^2 \div \text{УП}/\text{м}^2 = \text{Брой допустими птици}$$

Където:

Капацитет (К): взема се капацитета на съответния вид и метод на отглеждане при **птици** от Удостоверението по чл. 137 на ЗВД.

Стандартна площ/м² (СП): площта на птица, съгласно Наредба № 44 за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти - Приложения №№ 7,8 и 9.

Реална площ/м² (РП): получена площ на обекта, при спазване изискванията за хуманно отглеждане.

Увеличена площ/м² (УП): Увеличаването на площта с 10% от посочената по Наредба № 44 за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.

Брой допустими птици: максимален брой допустими за кандидатстване, който е получен при спазване условието за осигуряване 10 % повече площ.

При клетъчно отглеждане на родители осигуряването на свободна подова площ не по-малка от 10% се доказва чрез площта на клетката.

Контролът по тази мярка се извършва на база съвместна проверка на място от ДФЗ и Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ), чрез попълване на контролен лист с данни за площта на сградата/клетката и брой птици, отглеждани в тях.

Мярка В. Подобряване на условията за хуманно отношение към птиците по време на транспорт (само за доставки до кланицата).

Условията за хуманно отношение към птиците по време на транспортиране са заложи в Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета. Изпълнението на тази мярка има за цел да предостави на птиците повече комфорт, чрез осигуряване на **30 % допълнителна площ** по време на транспортирането им от животновъдния обект до кланицата.

Целта е създаване на допълнителен комфорт и надвишаване на заложените в законодателството параметри за плътност при транспортиране на птиците в контейнери.

Мярката ще се прилага при видовете и категории птици, при които е приключил периодът на угояване, според технологията на отглеждане и периода на използване на птиците.

Поемането на доброволен ангажимент за подобряване на условията по време на транспорт се осъществява чрез осигуряване на **30 % допълнителна площ**, която ще бъде със следната минимална площ според новите изисквания за транспортиране:

- 208 кв. см./кг за кокошки носачки, бройлери;
- 150 кв. см./кг за родители от всички видове и патици;
- 137 кв. см. /кг за гъски и пуйки.

Осигуряването на цитираната по-голяма площ при превоз на птици до кланицата се реализира чрез използване на специализиран транспорт, който независимо от сезона и температурните колебания, осигурява оптимален микроклимат, гарантиращ благосъстоянието на птиците.

Контролът по мярката ще се извършва на база издадени документи от БАБХ:

1. Ветеринарномедицински свидетелства за придвижване на животните за клане, с попълнени реквизити;

2. Контролна карта образец БАБХ № 137 за хуманно отношение при приемане, разтоварване, зашеметяване и предкланичен преглед на птици за извършена проверка от официален ветеринарен лекар в кланицата удостоверяващ броя натоварени птици, средно тегло в кг, осигурена площ на транспортиране в см²

Допустимият брой птици за подпомагане са тези, за които е спазено условието по мярката, на база вид и брой птици по Контролна карта (образец БАБХ №137) и **фактура**, с посочен **брой на заклани птици**. При движение на пратки с птици за клане извън територията на страната, същите да бъдат съпроводени със съответният TRACES сертификат.

Мярка Г. Намалване емисиите на амоняк с 30 % (гарантиране на концентрация на NH₃ до 14 ppm), чрез добавяне в постелята на силикатни минерали (перлит, алуносиликати – каолин, бентонит, зеолит (клиноптилолит) и др.)“.

Мярката се прилага само при бройлери и цели намаляване на нивото на емисиите NH₃ и други нежелани газове. Високите концентрации на тези газове оказват негативно влияние върху благосъстоянието на бройлерите и причиняват редица увреждания на здравето им.

За постигане на такива стойности на NH₃ (до 14 ppm) птицевъдите правят допълнителни разходи, като в същото време намаляват нежеланите емисии и в околната среда. Контролът по мярката ще се извършва на база ежедневно отчитане от страна на бенефициера на нивото на амоняк (NH₃), което се удостоверява чрез запис в дневник. Официалните ветеринарни лекари към БАБХ, при извършването на официалния контрол проверяват наличните записи (за всяка сграда) и измерват нивата на NH₃ с наличните в животновъдния обект уреди, в деня на проверката. Контролът включва допълнително и представяне на документи (фактури), доказващи закупуването на алуминосиликати или зеолити (силикатни минерали), както и дневник с отразен период (в дни или месеци) за прилагане. Вложеното количество силикатни материали трябва да бъде достатъчно, за да осигури концентрацията на NH₃ до 14 ppm.

Помощта за мерките, е както следва в **лева/животинска единица**, според вида на птиците:

Мярка	Видове птици					
	Кокошки-носачки (0,014 ЖЕ)	Родители (0,03 ЖЕ)	Бройлери (0,03 ЖЕ)	Пуйки (0,03 ЖЕ)	Гъски (0,03 ЖЕ)	Патици мюлари и пекински (0,03 ЖЕ)
А)	186,72	189,52	26,84	46,68	46,68	46,68
Б)		210,82				
В)	14,17	13,99	6,62	21,01	21,01	13,99
Г)			6,22			
Всичко	200,89	414,33	39,68	67,69	67,69	60,67

Помощта, изчислена като **дневна единична ставка в лева** (на база 365 дни) по видове и категории птици е както следва:

Мерки	Видове птици (за ЖЕ)											
	Кокошки носачки		Родители		Бройлери		Пуйки		Гъски		Патици мюлари и пекински	
	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден
А	186,72	0,511	189,52	0,519	26,84	0,073	46,68	0,127	46,68	0,127	46,68	0,127
Б			210,82	0,577								
В	14,17	0,038	13,99	0,038	6,62	0,018	21,01	0,057	21,01	0,057	13,99	0,038
Г					6,22	0,017						
Общо лв.:	200,89	0,550	414,33	1,135	39,68	0,108	67,69	0,185	67,69	0,185	60,67	0,166

Помощта по същите мерки, изразена в **евро/животинска единица**, е както следва: (1 евро=1, 95583 лева):

Мярка	Видове птици					
	Кокошки-носачки (0,014 ЖЕ)	Родители (0,03 ЖЕ)	Бройлери (0,03 ЖЕ)	Пуйки (0,03 ЖЕ)	Гъски (0,03 ЖЕ)	Патици мюлари и пекински (0,03 ЖЕ)
А)	95,47	96,90	13,72	23,87	23,87	23,87
Б)		107,79				
В)	7,24	7,15	3,38	10,74	10,74	7,15
Г)			3,18			
Всичко	102,71	211,84	20,28	34,61	34,61	31,02

9. Срокове:

9.1. Прием на заявления: от **10.05.2024 г.** до **22.05.2024 г.**

9.2. Изплащане на помощта: от 30.05.2024 г.

10. Начин на предоставяне и изплащане на помощта

10.1. За всяко кандидатстване, земеделският стопанин подава заявление за подпомагане, в което отбелязва мерките, за които ще кандидатства и съпътстващи документи в отдел „ПСМП“ към ОД „Земеделие“ по постоянен адрес на физическото лице или едноличния търговец (*при кандидатстване на ФЛ или ЕТ*) и по седалището на юридическото лице (*при кандидатстване на ЮЛ*). Отдел „ПСМП“ извършва документална проверка за верността на информацията, предоставена от кандидата за подпомагане, както и за спазването на изискванията за допустимост на заявлението и изчислява размера на подпомагането.

10.2. ДФ „Земеделие“ обобщава информацията от подадените заявления и следи общият размер на помощта да не превиши определения с решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие“ максимален годишен бюджет.

Когато сумата на заявените средства надхвърля размера на определения годишен бюджет, се определя коефициент на редукция, с който се преизчислява размерът на помощта на всеки заявител.

10.3. ДФ „Земеделие“ взема решение за одобрение на заявлението или прави отказ.

ДФ „Земеделие“ сключва договор с бенефициера за изпълнение на 5-годишния ангажимент. При следващи кандидатствания ДФЗ информира бенефициера, като изпраща уведомително писмо за извършено плащане.

10.4. Бенефициери, които имат текущи задължения по редовно отсрочени към момента кредити, получени през периода 2008-2012 г. в сектор „Животновъдство“ от ДФ „Земеделие“, **погасяват суми в размер на 20 % от размера на задължението си (главница и дължимата лихва, изчислена към 27.11.2023 г.)**. Погашението се извършва чрез прихващане от оторизираната сума по настоящата схема за държавна помощ.

11. Документи за кандидатстване по помощта:

а/ Заявление, генерирано от системата на ДФ „Земеделие“, в което кандидатът отбелязва мерките, за които ще кандидатства и декларира следните данни:

- Брой заявени птици според еднократния капацитет на обекта;
- ЕИК (за ЕТ и ЮЛ);
- IBAN сметка и BIC код на обслужващата банка;
- Не е предприятие в затруднение по смисъла на Насоките на Комисията за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение.

Големите предприятия трябва да опишат варианта без подпомагане, така наречения съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на **проекта** или дейността, и да представят документи, в подкрепа на описания от тях в заявлението съпоставителен сценарий;

Удостоверяването за голямо предприятие се извършва на базата на подадена декларация в свободен текст, с която предприятието се самоопределя като голямо.

Голямо предприятие означава предприятие, което не изпълнява критериите, определени в чл. 2 от Приложение I към Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията.

б/ извлечение от регистър по Наредба 3 от 1999 г., удостоверяващо актуална регистрация за земеделския стопанин (изготвя се служебно след проверка от служител на съответната ОД на ДФ „Земеделие“);

в/ Удостоверение за регистрация на животновъдния обект по реда на чл. 137, ал.1 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

г/ Удостоверение за регистрация на животновъдния обект по реда на чл. 15 от Закона за животновъдството (изисква се за родители от всички видове);

д/ Контролен лист от извършена проверка от БАБХ, издаден през годината на кандидатстване, който показва, че са изпълнени всички задължителни стандарти за хуманно отношение към птиците. **Контролният лист се издава при наличие на птици в обекта. В случай, че ЖО има технологична почивка и не се отглеждат птици контролният лист да се представи в рамките на 10 работни след зареждане на партидата.**

;

е/ Извлечение от Интегрираната система за администриране и контрол на база информация от Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти на БАБХ за регистрация на обекта;

ж/ Справка (по образец на ДФЗ) за броя птици за подпомагане по държавна помощ „Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците” по видове и категории и период на отглеждане;

з/ Данъчни декларации за предходни две години, с посочен Код на икономическа дейност (КИД) **0147** и/или справка от Национален статистически институт, удостоверяваща КИД на основна икономическа дейност 01.47 "Отглеждане на домашни птици" (*изисква се за бенефициерите, кандидатстващи за авансово плащане, за доказване, че през предходните две финансови години, 50 % от приходите са от реализирани продажби от птицевъдство*);

и/ Копие на договор за покупка на броя птици по видове, с които бенефициера кандидатства за подпомагане. В случай на затворен цикъл на производство бенефициерът представя декларация за произход на броя птици от собствен животновъден обект.

к/ **Декларация по образец (за бенефициерите по т. 10.4.);**

л/ Удостоверение за актуална банкова сметка, по която ще бъде преведена сумата;

м) Пълномощно по образец (нотариално заверено), в случай на кандидатстване чрез упълномощено лице.

11.1. Специфични документи:

11.1.1. Копие на ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване на закупени и/или реализирани птици за клане птици (*за мерки А, Б, В и Г*);

11.1.2. Копие от сертификат за вътреобщностна търговия генериран от системата Трейси (*в случай на закупени птици от държава-членка на ЕС.*)

11.1.3. Копие от фактура и документ за извършено плащане (банково бордеро/извлечение от банка) за закупени птици (*за мерки А, Б, В и Г*);

11.1.4. Копие от фактура/протокол и документ за извършено плащане за продадени (*реализирани*) птици (*за мерки А, Б, В и Г*).

11.1.5. Справка от БАБХ за броя на получените и заклани птици (издава се от ветеринарния лекар на БАБХ в кланицата - *за мерки А за бройлери и патици и Г за бройлери*)

11.1.6. Копие от „Удостоверение за вписване в списъка на производителите, които извършват директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход до краен потребител или местни обекти за търговия на дребно”, съгласно Наредба № 26/14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход. Документи, доказващи реализация на птици, в рамките на допустимия брой, съгласно цитираната Наредба. (*за мерки А, Б, Г*).

11.1.7. Копие от обобщен документ за отразяване на смъртността/отпада за съответната партия(данните се вземат от дневника за смъртност поддържан в животновъдния обект, съгласно изискванията на чл.19б, ал.4 от Наредба 44)

11.1.8. Документи, издадени на името на кандидата, доказващи извършени лабораторни анализи на фуража от акредитирана лаборатория за ниво на деоксиниваленол (*за мярка А*). **Лабораторните анализи са минимум четири за годината.** Наличие на попълнен дневник за температурата (*представя се при проверката на място*), където се съхранява зърното/фуража извън силоза (*в плоския склад*), не по-ниска от 5°C (*при съхранение на зърното/фуража извън силози за повече от 10 дни*); копие от фактури за закупени и репелентни и инсектицидни приспособления;

11.1.9. Ветеринарномедицински свидетелства за придвижване на животните за клане (*за мярка В*). **В случай на клане в друга държава членка или трета страна, се представя „Копие от сертификат за вътреобщностна търговия генериран от системата Трейси“ с отразена заверка на мястото на пристигане или „Копие от двустранно договорен Здравен сертификат за износ на живи птици за клане в трета страна“ и документ удостоверяващ извършването на клането в третата страна;**

11.1.10. Контролна карта образец БАБХ № 137 за хуманно отношение при приемане, разтоварване, зашеметяване и предкличичен преглед на птици за извършена проверка от официален ветеринарен лекар в клиниката удостоверяващ броя натоварени птици, средно тегло в кг, осигурена площ на транспортиране в см² (за мярка В);

11.1.11. Документи (фактури), доказващи закупуването на алуминосиликати или зеолити (силикатни минерали), дневник за прилагането им и дневник за отчитане на нивата на амоняк (за мярка Г),

11.1.12. Контролен лист от извършена съвместна проверка от БАБХ и ДФЗ извършена през текущата година на подпомагане (*при авансово плащане*)/подаване на заявлението за кандидатстването/годината, която се отчита, който доказва изпълнението на доброволно поетите задължения за хуманно отношение към птиците, които надхвърлят задължителните стандарти по Мярка А, Б и Г (*прилага се служебно след проверката на място*).

Копията на изискуемите документи се заверяват от кандидата.

11.2. Документите от т.11.1.1. до 11.1.11. вкл., от указанията се представят до **28.02.** следваща годината на получаване на средствата (*при авансово плащане*)/подаване на заявлението за кандидатстването/годината, която се отчита.

12. Контрол и отговорности

12.1. ДФ „Земеделие“ контролира общият размер на изплатените помощи да не надхвърля определения с решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие“ максимален годишен бюджет;

12.2. БАБХ и ДФЗ извършват фактическа проверка по изпълнението на поетите ангажименти (*по Мярка А, Б и Г*) и наличието на необходимите за това документи и издават контролен лист. Проверката се извършва, когато в животновъдния обект се отглеждат птици.

12.3. Земеделските стопани – птицевъди се ангажират да прилагат мерките, за които е получена помощта за период от най-малко 5 последователни години, считано от датата на първото кандидатстване.

12.3.1. Отчитането по мерките за период от пет последователни години от датата на първото кандидатстване по съответната мярка, не е обвързано с плащане на финансовата помощ за всяка следваща година от страна на ДФЗ;

12.4. Земеделските стопани-птицевъди, доказват изпълнението на доброволно поетите задължения за хуманно отношение към птиците, които надхвърлят задължителните стандарти чрез съотносимите документи;

12.5. При нецелево използване на предоставената държавна помощ по схемата, включително и при деклариране на неверни данни, както и при представяне на неистински документи, вземането на Фонда става изискуемо и земеделският стопанин възстановява получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

12.5.1. При констатиране на по-малък брой животни (допустим за подпомагане на база представени документи и/или констатиран еднократен капацитет на сградите в обекта за един оборот) от заявените при кандидатстването по съответната мярка, за които са получени финансови средства, земеделският стопанин възстановява съответната част от получените средства, ведно със законната лихва от датата на получаването им.

12.5.2. При непредставяне на посочените в указанията за прилагане на схемата документи в срок до 28 февруари на годината, следваща годината на предоставяне на помощта, земеделският стопанин възстановява получените средства за съответната мярка, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

12.5.3. При представяне на изискуемите документи в срок, но когато същите не съответстват и не доказват изпълнението на дейностите за доброволно поетите ангажименти за хуманно отношение към птиците, които надвишават съществуващите задължителни стандарти, съгласно глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013 година и други приложими задължителни изисквания, установени от националното законодателство, по чл. 5 от Регламент (ЕС) № 73/2009г. и Приложение II към него, земеделският стопанин възстановява получените средства по мярката, ведно със законната лихва от датата на получаването им.

12.5.4. При констатиране на неизпълнение на мерките по схемата в срока по т. 12.3. и т.12.6. от настоящите указания, независимо от неговия характер и времетраенето на извършването му, земеделският стопанин възстановява всички получените средства по мярката, ведно със законната лихва от датата на получаването им.

12.6. Отчитането на заявения брой птици се извършва с представянето на съотносимите документи. Допуска се признаването на процент смъртност върху партидата-до 10% при кокошки-носачки и при родители. Допуска се и признаване на процент отпад при родители, като броят им може да се редуцира и до 15 % при родители. При констатиран по-голям процент, земеделският стопанин възстановява съответната част от получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им. Срокът за отчитането на дейностите по мерките и броят на отгледаните птици е до 28.02. следваща годината на получаване на средствата (*при авансово плащане*)/подаване на заявлението за кандидатстването.

12.7. Контролът по мярка А ще се извършва на база минимум четири лабораторни анализи на фуража (извършени през различни месеци в годината) за доказване на нивото на деоксиниваленол (не повече от 2,5 мг/кг), водене на дневник за отбелязване на температурата в сградата (не по-ниска от 5°C), закупуване и поставяне на репелентни и инсектицидни приспособления за унищожаване на насекоми и на адсорбенти.

12.8. Контролът по мярка Б ще се извършва на база съвместна проверка на място от служители на БАБХ и ДФЗ.

12.9. Контролът по мярка В ще се извършва на база:

- Ветеринарномедицински свидетелства за придвижване на животни за клане;

- Контролна карта образец БАБХ № 137 за извършена проверка от официален ветеринарен лекар в клиниката за спазване правилата за хуманно отношение към животните по време на транспорт, съгласно Регламент (ЕО) № 1/2005 г. на Съвета, за всяко конкретно транспортиране (курс) на птиците до клиниката и удостоверяваща броя натоварени птици.

12.10. Контролът по мярка Г ще се извършва на база ежедневно отчитане от страна на бенефициера на нивото на амоняк (NH₃), което се удостоверява чрез запис. Официалните ветеринарни лекари към БАБХ, при извършването на официалния контрол проверяват наличните записи и измерват нивата на NH₃ в деня на проверката. Контролът включва допълнително и представяне на документи (фактури), доказващи закупуването на зеолити (нехимични продукти), както и дневник с отразен период (в дни или месеци) за прилагане.

12.11. ДФЗ предоставя информация на НАП за предстоящите плащания на земеделските стопани, бенефициери по схемата за подпомагане.

12.12. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Принудително събиране на тези средства се осъществява от ДФ “Земеделие“ по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

13. Спазване на правилата за държавни помощи

13.1. Помощта съгласно тази схема е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз;

13.2 Съгласно т. 22 на раздел 2.1, глава 2 от Насоките от 2023 г. помощ по Раздел 1.1.5. (Помощ за задължения за хуманно отношение към животните) се предоставя на земеделски стопани, които са микро-, малки, средни (МСП), по смисъла на т. 56 и големи предприятия по смисъла на т. 36;

13.3. Бенефициери по помощта по Раздел 1.1.5. не могат да бъдат предприятия в затруднение, съгласно т. 23 на раздел 2.1, глава 2 от Насоките от 2023 г.;

13.4. Съгласно изискванията на т. 25, раздел 2.1, глава 2 от Насоките от 2023 г., , не се предоставя помощ на предприятие, което не е изпълнило разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар;

13.5. При прилагане на помощта се спазват изискванията за стимулиращ ефект, съгласно т.47 от Насоките, като големите предприятия трябва да опишат варианта без подпомагане, така наречения съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на проекта или дейността, и

да представят документи, в подкрепа на описания от тях в заявлението съпоставителен сценарий. Приема се, предвид факта, че настоящата схема изменя схемата от 2018 г. (цитирано по-горе в т. 5. Дата на привеждане в действие), вече има подадени заявления и сключени договори/анекси за изпълнение на мерките за 5 годишен период.

За ново участие, се съблюдава работата по изпълнение на изискванията за надхуманно отношение да е след подаване на заявление, в т.ч. и плащането е от датата, следваща датата на подаване на заявление;

13.6. По силата на раздел 3.1.3 на глава 3 от Насоките от 2023 г., схемата за помощ изключва следните неотделими нарушения на законодателството на ЕС:

➤ Задължение бенефициерът да използва национални продукти или услуги;

➤ Ограничаване на възможността бенефициерите да се възползват от резултатите от научноизследователска, развойна дейност и иновации в други държави членки;

13.7. Държавната помощ се прилага след получаване на положително решение на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи до **31.12.2029 г.** Земеделските стопани се задължават да прилагат мерките в срок от 5 последователни години.

13.8. При спазване на условието на т. 647 от Насоките от 2023 г. се предвижда преразглеждане за операциите, предприети съгласно част 2, раздел 1.1.5, за да се гарантира тяхното коригиране в случай на изменение на съответните задължителни стандарти, изисквания или задължения по посочените по-горе раздели, които поетите по тези раздели задължения трябва да надхвърлят;

13.9. При спазване на условието на т. 648 от Насоките се предвижда преразглеждане на операциите, предприети съгласно част 2, раздел 1.1.5, за да се гарантира адаптирането им към правната рамка на следващия програмен период за развитие на селските райони;

13.10. Не се допуска предоставяне на помощ за транзакционни разходи, възникнали с продължаването на вече поети ангажименти за хуманно отношение към животните;

13.11. При прилагането на помощта ще бъдат спазвани изискванията на т. 48 на глава 3 от Насоките, като няма да бъде включвано подпомагане на оперативни разходи;

13.12. Не се допуска натрупване на помощта с други помощи, включително и с помощи от типа de minimis за същите допустими разходи. Подпомагането по реда на тази схема се прекратява от датата на получаване на друго публично финансиране. Публично финансиране означава както средства от държавния бюджет, така и средства от бюджета на ЕС, независимо от органа, който ги предоставя. В случай на двойно финансиране настоящата помощ става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

В случай на двойно финансиране, както и представяне на неистински документи, помощта става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

13.13. При спазване на условието за прозрачност на уебсайта на МЗХ се поддържа актуален списък на държавните помощи, съдържащ информация за видовете помощи, период на подпомагане, правно основание, цел, форма и интензитет на помощта, както и препращане към официалния уебсайт на Комисията, където са публикувани всички държавни помощи – (обобщена информация, в случаите на помощи освободени от нотификация, или решенията на ЕК относно съвместимостта с правилата за държавни помощи).

На сайта на ДФ „Земеделие“ на адрес: <https://www.d fz .bg/bg/state-aid-registers> е базиран Регистър, в който се публикува информацията по т.112, буква „в“ (i), раздел 3.2.4., глава 3.

Информацията за отпуснатата помощ следва да се съхранява в продължение на най-малко 10 години.

13.14. Съответствие с правилата на държавните помощи - Помощта съответства на общите принципи на оценяване по Глава 3, Част 1 от Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони.

13.15. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи, ДФ "Земеделие" е администратор по помощта, в частта по управлението и предоставянето на помощта.

За МЗХ

Заместник-министър: (П)
Иван Капитанов

За ДФ "Земеделие"

Изпълнителен директор: (П)
Ива Иванова